

Dames en heren,

Wat fijn dat u er vanavond weer bent. Laat ik beginnen met u, maar ook alle inwoners van Enschede en Twente en onze Duitse gasten van vanavond namens de gemeenteraad, college van b en w en alle ambtenaren een heel gelukkig en gezond 2012 toe te wensen.

De vaste bezoekers van deze raadzaal zullen het wel hebben gemerkt. Ik sta hier bij een nieuw spreekgestoelte en als eerste mag ik dit gestoelte inwijden. Ik voel me een inspreker, ook geen ongebruikelijke rol in deze zaal. Immers: een auto moet je inrijden en een spreekgestoelte moet je inspreken!

Wat heeft het afgelopen jaar ons gebracht? Een korte terugblik:

Begin maart worden alle kampioenen van Enschede geëerd op het sportgala. Maar een paar hoogtepunten wil ik u in herinnering brengen.

- De softbalploeg van Tex Town Tigers werd voor het tweede achtereenvolgende jaar Europees kampioen.
- Onze schaatsster Pien Keulstra werd Nederlands kampioen op de 3000 en 5000 meter en versloeg daarmee de wereldtopper Ireen Wust.
- De atleten Wouter de Boer en Rene Stokvis werden Nederlands kampioen op respectievelijk de 800 en 1500 meter.
- Jorien ter Mors maakte deel uit van het vrouwenteam shorttrack dat Europees kampioen werd en de tweede plaats bereikte tijdens de strijd om het wereldkampioenschap.

Werden we reeds twee keer sportgemeente van het jaar, in 2011 werden we wederom genomineerd voor deze titel. De sportiviteit die in Enschede alom wordt gewaardeerd is de enorme inzet van vrijwilligers. Zij bepalen voor een groot deel ons sportieve klimaat.

En dan FC-Twente. Het dameselftal werd dit jaar Nederlands kampioen. De heren brachten het tot een tweede plaats, maar boekten een record in het overbruggen van de afstand tussen luchthaven Twente en de Grolsch-fabriek; ze waren ruim 5 uur onderweg! Het niet aflatend enthousiasme en de sportiviteit van 10.000-den inwoners duurde tot diep in de nacht langs de route. Tijdens de finale was de Enschedese binnenstad gastheer van 40.000 bezoekers die zonder wanklank wisten te incasseren. Ik ben trots op zo'n sportieve stad die zoveel vertrouwen heeft in spelers op het veld en het publiek op straat. Een uitstekende organisatie, heel veel vrijwilligers en vooral een vredelievend publiek. Dat is de 'winning combination,' het merk van Enschede.

Natuurlijk zijn er ook mensen die voetbal aangrijpen om de openbare orde te verstoren. Op dat punt zijn FC-Twente, de politie en ik het geheel eens. Mensen die de orde verstoren, vechtpartijen veroorzaken, gevaarlijke stunts uithalen etc. moeten heel hard worden aangepakt. Dat doen we nu al en dat blijven we doen. Gebiedsverboden, stadionverboden, boetes, aanhoudingenmeldingsplicht etc. zijn instrumenten die daarvoor worden ingezet.

Ook sta ik natuurlijk stil bij het ernstige ongeluk van het stadiondak. Peter Burgers uit Oldenzaal en Dave Nijkamp uit Nijverdal kwamen daarbij om. Twee gezinnen met jonge kinderen in diepe rouw. Hoe goed de hulpverlening en de crisisorganisatie ook

functioneerde zo constateerden we achteraf, maar Peter en Dave konden niet worden gered.

- De beste lokale omroep van Nederland stond in Enschede en ze heet TV Enschede FM. Ze kon rekenen op een spontane uitbreiding van subsidie, een initiatief van de gemeenteraad.
- De reputatie van Enschede in Oost-Nederland groeit, zo leert onderzoek. De bekendheid van Enschede als winkelstad in de regio is toegenomen. Enschede wordt gezien als een echte muziekstad, een jonge dynamische stad. Enschede een stad van Nu. Muziekstad. Een stad niet langer bekend als de stad van de vuurwerkramp, maar nu vooral van FC Twente en Universiteit Twente en Saxion Hogeschool. Enschedeërs zijn trots op hun stad en worden prima ambassadeurs van hun stad met een prima innovatief klimaat.
- In juni brand in het Aamsveen. De helft van het gebied is afgebrand. Samenwerking met Duitse brandweerkorpsen verliep voorbeeldig. Inmiddels herstelt de natuur zich.
- Demonstratie van de Nederlandse Volks-Unie bracht veel onvrede onder de bevolking en leidde tot veel vragen uit de Raad. Een gesprek met een aantal bewoners en raadsleden leidde tot de oproep bij een volgende keer veel meer op te komen voor de rijkdom van onze veelkleurige samenleving.
- Enschede gooit hoge ogen met haar dienstverlening aan het publiek. Voor het tweede jaar werd Enschede eerste. Voor Prem van Premtime reden om langs te komen.
- De Universiteit Twente bestond in 2011 50 jaar. Aanleiding voor gemeenten in de regio en onderwijsinstellingen om een leerstoel Talentontwikkeling, Wetenschap en Techniek aan te bieden. Dit moet helpen om jongeren te prikkelen een technische studie te kiezen. Er dreigt anders een tekort aan hoogopgeleiden die we nodig hebben om de uitdagingen die voor de deur staan, aan te kunnen. Talentontwikkeling als basis voor innovatie.
- De bulldozer van het rijk is het afgelopen jaar over Twente getrokken. Het rijk bezuinigt voor miljoenen. Alle instellingen hebben daarmee te maken; zeker ook de culturele instellingen. Een grote schok voor de Nationale Reisopera en voor Het Orkest van het Oosten. Het orkest is inmiddels omgedoopt tot het Nederlands Symfonieorkest en kan rekenen op een royale ondersteuning van de provincie. De provincie kennen we als een grote investeerder in de economie van Twente. De provincie is samen met Enschede van mening dat de culturele infrastructuur een belangrijk onderdeel is van ons gunstige vestigingsklimaat.
- Opening van de fietssnelweg F 35; een mooi voorbeeld van de samenwerking tussen gemeenten in de regio.
- De bouw van drie zeer duurzame kantoortorens aan de Zuiderval, een unicum voor Nederland en geheel passend binnen het duurzaamheidstreven van Enschede.
- Uitbreiding en nieuwbouw van het Medisch Spectrum Twente staat in de startblokken. Een operatie die een enorme impuls geeft aan de verdere uitbouw van het centrum.

Het is een lastige tijd waarin voor vele inwoners van onze gemeente de onzekerheid toeneemt. Hou ik mijn baan, daalt de waarde van mijn huis tot onder hoogte van de

hypotheek, wat is mijn geld nog waard, kan ik de opleiding van mijn kinderen nog wel betalen of erger nog, kan ik mijn kinderen nog wel te eten geven? Veel inwoners van de stad maken zich ongerust over wat komen gaat.

Dat is ook logisch omdat het economisch gewoon niet goed gaat. De gemeenteraad en het college van b en w realiseren zich dit terdege en proberen samen het beleid zo om te buigen dat we steviger staan in de toekomst. Dat er bezuinigd moet worden, daar is iedereen het wel over eens. Dat er veel gaat veranderen is ook zeker, maar hoe dat allemaal uitpakt is onzeker.

De grootste opgave voor college en gemeenteraad is om rechtvaardig te bezuinigen, tegelijkertijd te blijven investeren in de toekomst en onze manier van werken structureel te hervormen. In tijden waarin we bij voortduring worden geconfronteerd met financiële krapte ontkomen we niet aan keuzes. Alle ballen in de lucht houden is onmogelijk en onwenselijk. Hierbij zijn we extra attent op de positie van kwetsbare gezinnen om te voorkomen dat ze door het ijs zakken waardoor kinderen de dupe worden van de portemonnee van hun ouders.

De structurele hervorming raakt de positie van de gemeente als regisseur van de samenleving. Wij beseffen al langer dat onze positie anders wordt, dat de samenleving zich voor een belangrijk deel zelf regisseert, dat de wereldwijde digitale snelweg internet, dat Twitter, facebook, linked inn, hyves en you tube steeds meer invloed krijgen en dat een ander contact tussen overheid en inwoners leidt tot een andere beleving van onze democratie.

We zien het aan een wereldwijde protestbeweging die zich uitstrekt over het Midden-Oosten, Rusland, Amerika en Europa. Soms massaal en soms een enkeling. Men protesteert tegen de zittende macht en heeft geen alternatief. Dit geluid daalt ook in minder heftige mate neer over ons land. Jongeren geven hierbij de toon aan. We moeten luisteren naar deze signalen en niet net doen alsof het ons niet raakt. We moeten hiervoor alle ruimte geven. Jongeren zijn bezig hun leven op te bouwen op de fundamenten die door de babyboom-generatie is gelegd. Een basis voor de solidariteit tussen de generaties.

Tegelijkertijd blijven onze burgers, of ze nu in het Centrum wonen of in Boekelo, in de Wesselerbrink of in Glanerbrug of elders dagelijks rekenen op hun gemeente. Dat hun vuilnis wordt opgehaald, de straten worden bijgehouden, dat de gemeente tegen zo laag mogelijke kosten zorgt dat de gemeente functioneert. De gemeente kan dat allemaal echter niet niet meer alleen. Op de schaal van Enschede werken we samen met verenigingen en ondernemingen en burgers om de stad te besturen. Soms verkleinen we de schaal bij voorbeeld al door het stadsdeelgewijs organiseren van het wijkbeheer, het hebben van een gemeentelijke wijkloket en het nemen van politieke besluiten over stadsdelen in stadsdeelcommissies. De burgers van onze gemeente willen we dicht bij het bestuur houden. We kunnen nog veel leren en ontwikkelen op dit punt, maar we zijn hier op de goede weg.

Soms moeten we naar een grotere schaal. Dit is een thema dat de laatste maanden veel aandacht heeft gekregen. Er zijn verschillende visies op, zoals u waarschijnlijk niet is ontgaan. Wij zijn in Twente in de afgelopen maanden vooral druk geweest met te houden wat we hebben. Lobbyen voor behoud van de Rechtbank, de Belastingdienst, het HRM-kantoor van defensie. Met succes. Maar dat is niet genoeg. We zullen onze positie in Nederland en in Europa moeten verstevigen en onze middelen gebundeld

moeten inzetten. De kracht van Twente moet vooral nu komen van een intensieve samenwerking tussen de steden, dat heb ik ook vorig jaar betoogd. Dat is ook voor de ontwikkeling van de economie van het landelijk gebied belangrijk. Met deze samenwerking is een krachtig begin gemaakt. Alleen dat begin helpt alleen maar als daadwerkelijk wordt doorgezet. 2012 wordt dus in meerdere opzichten een belangrijk jaar. Enschede zal veel energie steken om deze samenwerking te stimuleren om er echt resultaat in te bereiken. Vanuit de overtuiging dat dit beter is voor onze economie en ons in staat stelt goedkoper en slagvaardiger te opereren. Ik koester de basis die de 5 netwerksteden op dit punt hebben gelegd en ben er van overtuigd dat in 2012 die belangrijke resultaten ook echt worden bereikt. Datzelfde geldt voor de samenwerking van de 14 regiogemeenten op het gebied van bedrijfsvoering. De Shared Service initiatieven worden nu regiobreed besproken.

2012 wordt een belangrijk jaar, het jaar van keuzes. Ik denk aan de aanbesteding van de luchthaven. Aan provinciale investeringen; dit jaar zal duidelijk worden waar de provincie wel en niet in investeert. Ik denk aan de grondexploitatie in Enschede en in andere gemeenten in de regio. Ik denk aan de vraag welke voorzieningen we wel en niet overeind kunnen houden. Al deze thema's komen op de agenda van college en raad. Dit vraagt een uiterste krachtsinspanning van ons bestuur en van de instellingen in de stad. We moeten samen Enschede door deze moeilijke tijd zien te loodsen.

Kernwoord hierbij is vertrouwen. Het collegeprogramma heet vertrouwen in Enschede. Dat is niet zomaar een titel, het geeft een duiding van het gevoel dat bij ons overheerst. We werken er hard voor, we weten dat er soms tegenslagen te verwerken zijn, maar we hebben vertrouwen in Enschede. We hebben:

- vertrouwen in onze inwoners, in de veerkracht van de mensen
- vertrouwen in onze partners in de stad
- vertrouwen in samenwerking
- vertrouwen in eigen kracht van Enschede
- vertrouwen in ons vermogen tot vernieuwing

En vertrouwen bestaat bij de gratie van wederzijds respect. En respect is een bouwsteen voor veiligheid tussen mensen. Niet alleen voor jezelf gaan. Elkaar de ruimte gunnen.

In Enschede is veiligheid een belangrijk thema geworden dat hoog op de politieke agenda staat. We willen blijven behoren tot de top-drie van meest veilige gemeenten met meer dan 150.000 inwoners. Als het gaat om veiligheid, dan moeten burgers kunnen vertrouwen op de overheid. Het onderlinge vertrouwen tussen burgers is echter ook van essentieel belang voor het behoud van een veilig leefklimaat. Veiligheid is uiteindelijk een kwestie van vertrouwen. En daarvoor is de inzet van mensen nodig.

Vanavond reiken we een aantal Enschede-spelden uit aan inwoners die zich op een bijzondere manier hebben ingezet voor de stad Enschede. Zij zijn een toonbeeld van vertrouwen, van inzet voor anderen en van de waarde van samenwerking. Voor mensen die dit vrijwillig en vaak buiten de schijnwerpers hebben gedaan en een voorbeeld zijn voor anderen. Met andere woorden een blijk van waardering voor 'Helden in de Enschedese samenleving'.

Enkele aanwezigen hebben van mij een persoonlijke uitnodiging gekregen om er

vanavond te zijn. De dames Brömmelhaus en Hamstra en de heren Brömmelhaus, Witbreuk, Van Voorst en Cupers zou ik dan ook graag naar voren willen vragen. Voordat de stadsdeelvoorzitters overgaan tot het opspelden van de speld wil ik kort het woord tot u richten.

Job en Ineke Brömmelhaus

U beiden bent nog steeds zeer betrokken bij de kinderboerderij De Wesseler. U organiseert samen met anderen jaarlijks activiteiten voor en met kinderen. Deze activiteiten zijn niet meer weg te denken uit de wijk en het stadsdeel. De vele activiteiten zijn inmiddels echte wijkactiviteiten geworden en zouden niet uit de verf komen zonder uw inzet. Ook organiseert u Naschoolse Opvang activiteiten met Natuur Educatie en de SKE en de maandelijkse Opschoondagen in uw buurt. Het maatschappelijk belang staat hoog bij u in het vaandel. U beiden maakt zich sterk door te doen wat uw hart u ingeeft.

Ben Witbreuk

U bent sinds 2001 actief binnen de wijkraad. U wordt gekenschetst als doortastend, probleemoplossend en actief. Toen de wijkraad enkele jaren geleden plotseling zonder voorzitter kwam te zitten hebt deze taak op zich genomen en de basis gelegd voor de wijkraad nieuwe stijl. U hebt daarnaast uw sporen verdiend in de verschillende wijken in Zuid Oost, zoals uw betrokkenheid bij het kunstgrasveld aan de Celsiusstraat en het verbeteren van de verkeersveiligheid in de wijk. U zet zich ook in voor de ouderen in de wijk, denk aan het project Seniorenproof.

Willem van Voorst

U bent sinds de jaren 80 actief in Pathmos en wordt ook wel Mister Pathmos genoemd. Eerst via het lidmaatschap van de bewonerscommissie, later ook via de buurtpanels en in de wijkraad. U bent onder meer de oprichter en voorzitter van het buurtpanel 'de Dikke Steen', van waaruit tal van activiteiten in Pathos worden georganiseerd. U bent oprichter van de Buurtexpo Pathmos, waar onder meer historische informatie over Pathmos tentoongesteld wordt. Voor een wijkwandelingen bent u altijd in. Uw passie komt voort uit uw betrokkenheid bij Pathmos. U wilt bereiken dat er een betere buurt komt met meer saamhorigheid en met een goede en schone leefomgeving.

Cobi Hamstra

U bent al zo'n 18 jaar actief in de redactie van de Wijkkrant Noord. Als een drijvende kracht op de achtergrond bent u bezig met verzamelen en redigeren van artikelen, het onderhouden van contacten met adverteerders. Daarnaast bent u al jarenlang actief als vrijwilliger in de peuterspeelzaal van het Kompas. Verder bent u al ruim 40 jaar vrijwilliger en zo'n 10 jaar gemeentesecretaris van het Apostolisch Genootschap aan de Oldenzaalsestraat. Kortom: een bezige bij.

Nico Cupers

U bent recent met pijn in uw hart gestopt na 12 jaar voorzitter van de speeltuin 't Hoogeland te zijn geweest. Uw uitdaging is altijd geweest om de buurt te betrekken bij de activiteiten van de speeltuin. De speeltuin heeft volgens u een belangrijke buurtfunctie en vele verenigingen konden dan ook gebruik maken van de speeltuin. U hebt veel tijd besteed aan het verbeteren van het imago van de speeltuin. Naast de speeltuin zette u zich in voor ouderen en gehandicapten. De leefbaarheid in de wijk en

een prettige sfeer in en om de speeltuin zijn voor u de leidraad geweest.

Dames en heren,

Voor u staan mensen die een toonbeeld zijn van wat de maatschappij vandaag de dag verwacht van burgers. Mensen die op zeer veel terreinen actief zijn en een voorbeeld zijn van betrokkenheid bij de samenleving in Enschede. Ik wil u allen dan ook van harte feliciteren met deze Enschede-speld. U hebt hem verdiend. Ook wil ik de Enschedese samenleving feliciteren met het feit dat deze inwoners zich met hart en ziel inzetten voor onze samenleving. Zij verdienen onze waardering. Ik vraag nu de stadsdeelvoorzitters om de Enschede-spelden op te spelden. En ik besluit met de woorden die beroemd zijn geworden uit de mond van de huidige president van de Verenigde Staten: 'yes we can' of zoals ze in Twente zeggen: 'dat könt wie ook!'